

Gruodžio 1-oji – Pasaulinė AIDS diena 2018 metų šūkis „ŽINOK SAVO ŽIV STATUSĄ“

Sergamumas ŽIV infekcija Lietuvoje ir Klaipėdos apskrityje

1988–2017 m. buvo užregistruota:

Lietuvoje - 3012 ŽIV atvejų,

Klaipėdos apskrityje - 689 ŽIV atvejai (22,9 proc. visų atvejų),

Klaipėdos mieste - 594 ŽIV atvejai (19,7 proc. visų atvejų).

2018 m. sausio 1 d. – spalio 31 d. buvo užregistruota:

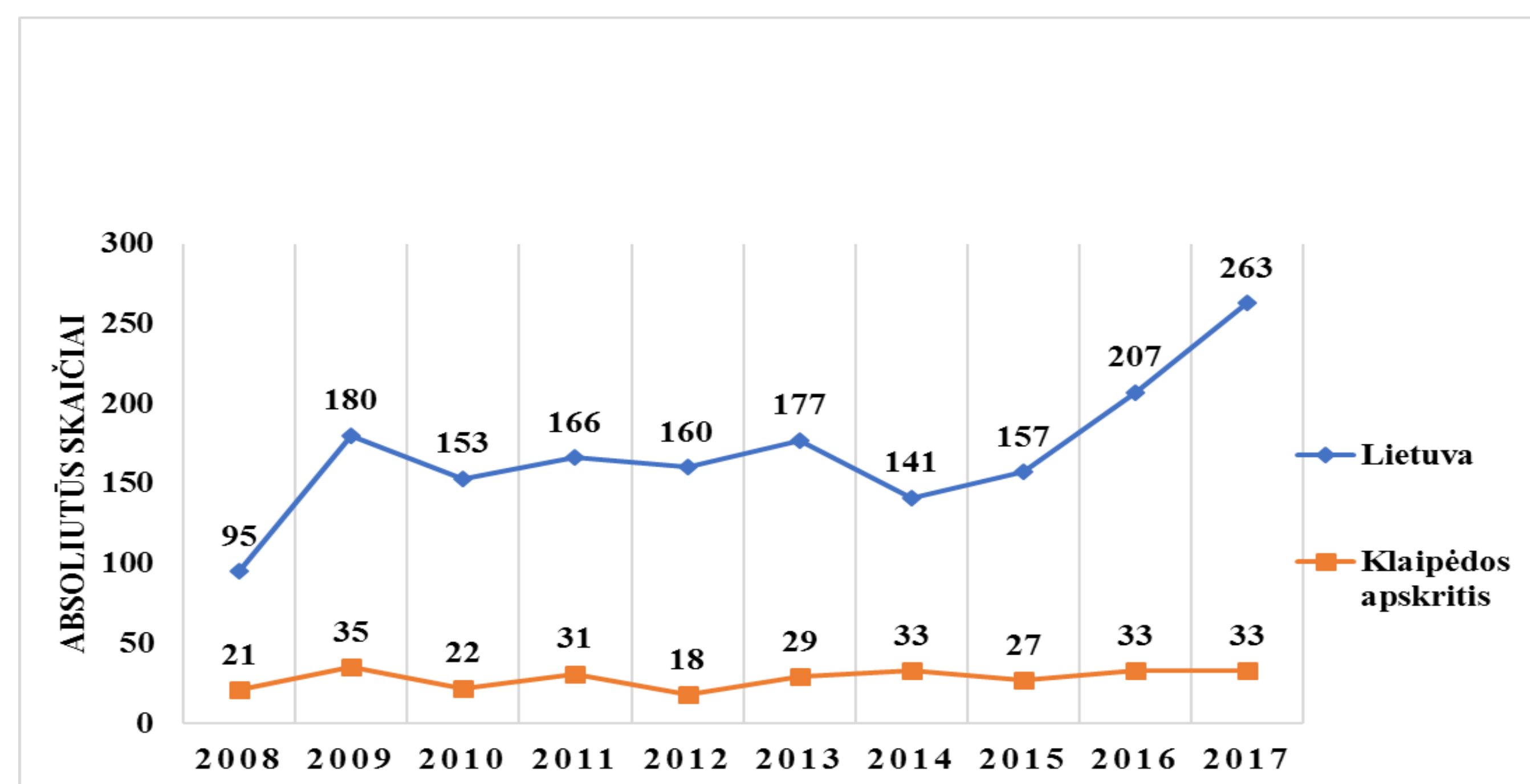
Lietuvoje – 134 ŽIV atvejai

Klaipėdos apskrityje – 18 ŽIV atvejų,

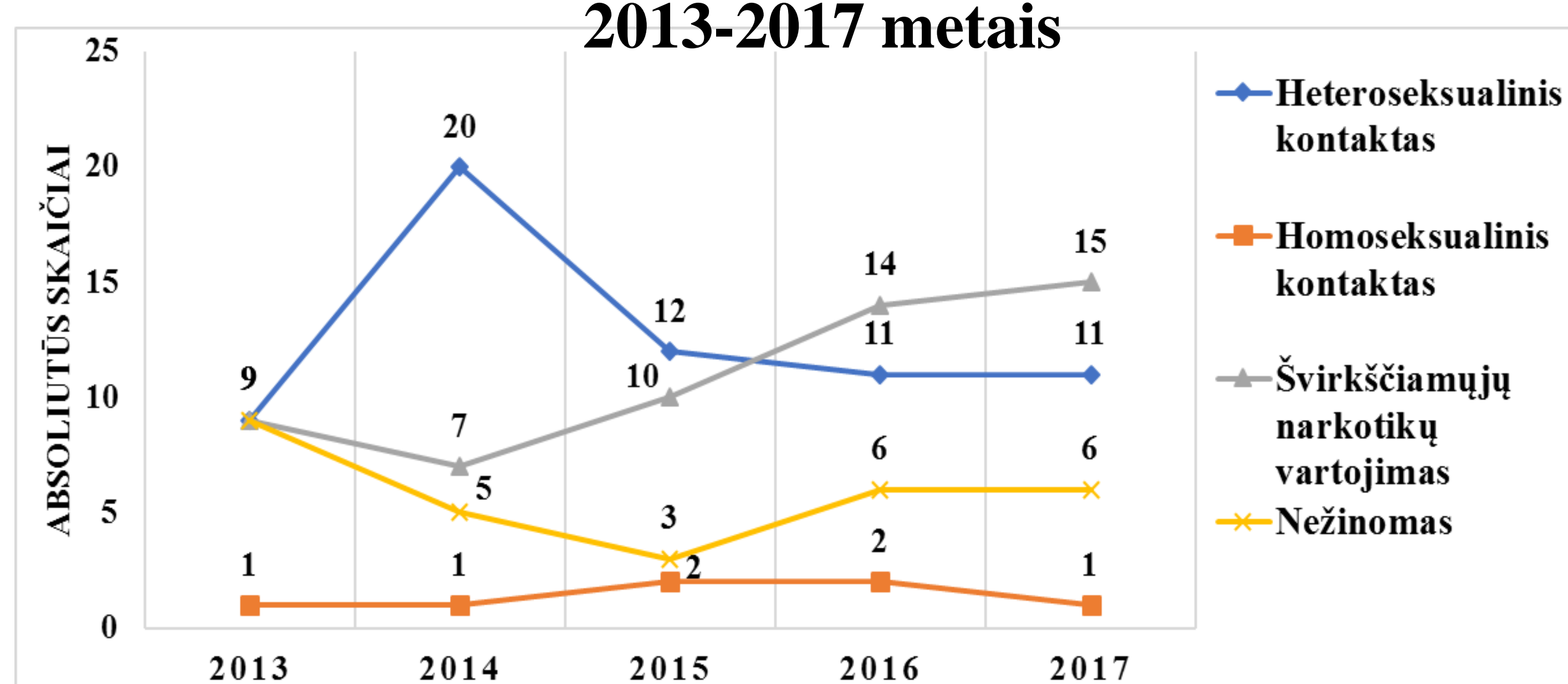
Klaipėdos mieste – 12 ŽIV atvejų.

Problema: pradeda vyrėti ŽIV plitimas lytiniu keliu bei jaunėja ŽIV užsikrėtusių asmenų amžius.

Nustatytų ŽIV atvejų skaičius Lietuvoje ir Klaipėdos apskrityje, 2008-2017 metais

Užsikrėtusiųjų ŽIV pasiskirstymas pagal galimą užsikrėtimo būdą Klaipėdos apskrityje 2013-2017 metais

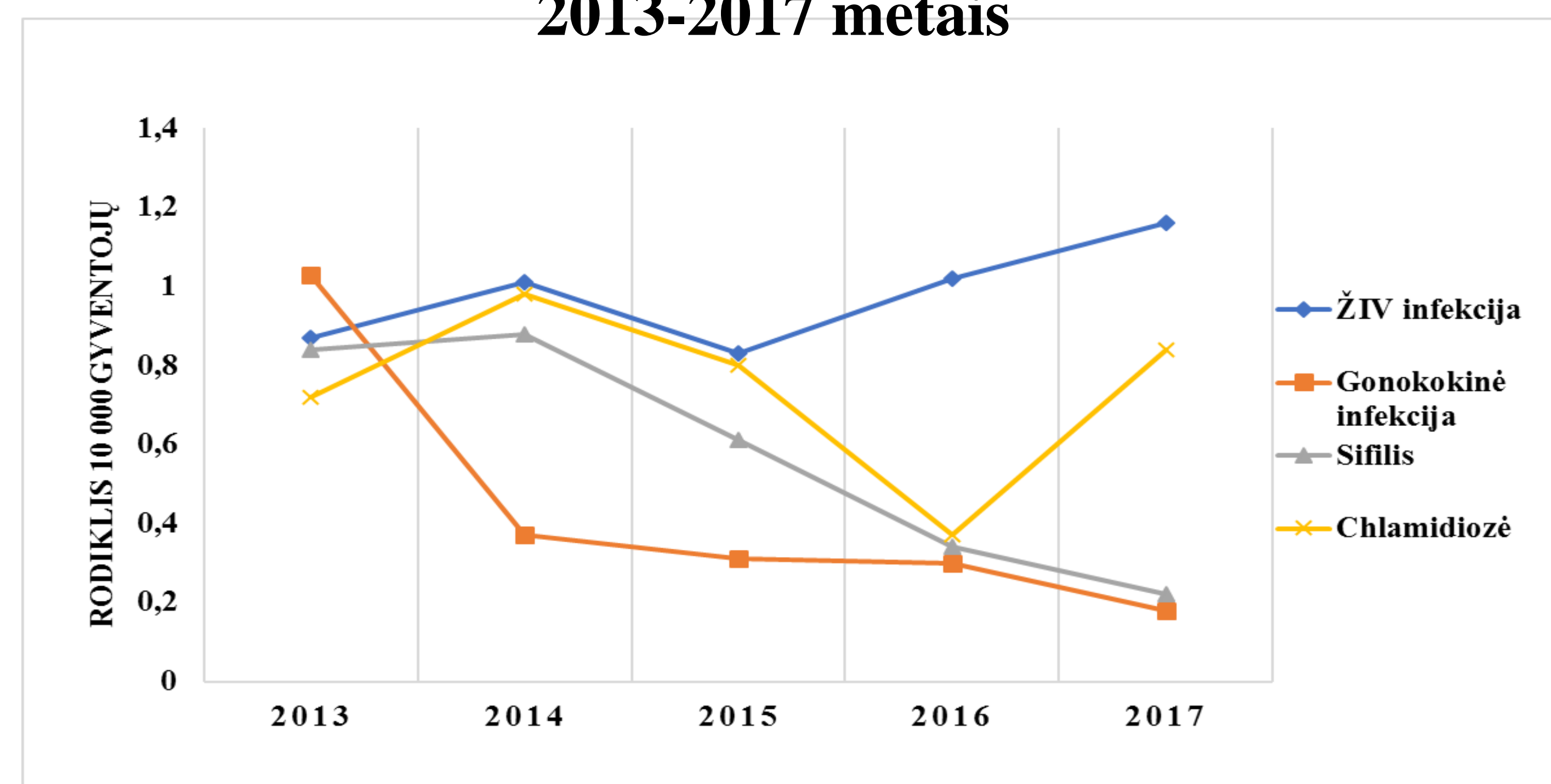

2007 m. ir 2013 m. nustatyta po 1 užsikrėtimo iš motinos vaikui atvejį.

Per pastaruosius penkis metus vyravo du užsikrėtimo būdai:

- lytinių santykių metu,
- vartojant švirkščiamuosius narkotikus, t.y. per nešvarias (nesterilias) adatas, švirkštus, kuriais buvo švirkščiami intraveniniai narkotikai.

Sergamumo ŽIV infekcija, sifiliu, gonokokine infekcija, chlamidioze dinamika Klaipėdos apskrityje, 2013-2017 metais

Per pastaruosius penkis metus stebima sergamumo ŽIV didėjimo bei sergamumo sifiliu, gonokokine infekcija ir chlamidioze mažėjimo tendencijos.

ŽIV ir kitų lytiškai plintančių infekcijų (sifilio, gonokokinės infekcijos, chlamidiozės) savitumai

Ne tik ŽIV, bet ir kitos lytiškai plintančios infekcijos (LPI) išlieka aktualia sveikatos problema. Laiku negydomas ar netinkamai gydomas LPI gali sukelti ilgalaikius ar net nepranykstančius sveikatos sutrikimus, tokius kaip: gimdos kaklelio vėžys, įgimtas sifilis, negimdinis nėštumas, priešlaikinis gimdymas, nevaisingumas, ir kt. Iš viso yra apie 30 LPI.

Kaip plinta LPI?

LPI dažniausiai užsikrečiama visų rūšių lytinių santykių (vaginalinių, oraliųjų arba analinių, heteroseksualių arba homoseksualių) metu nuo šiomis ligomis užsikrėtusio lytinio partnerio.

Be to, kai kurios LPI plinta:

- iš užsikrėtusios motinos kūdikiui: nėštumo metu (sifilis, ŽIV infekcija), gimdymo metu (gonorėja, chlamidiozė, ŽIV infekcija), po gimimo (ŽIV infekcija);
- vartojant narkotikus, dalijantis užkrėstais švirkštais ir adatomis, perpilant užkrėstą kraują arba jo komponentus (sifilis, ŽIV infekcija).

Buitiniu keliu **LPI neplinta.**

Kaip išvengti LPI? Siekiant išvengti užsikrėtimo LPI, rekomenduojama:

- susilaikyti nuo lytinių santykių ar turėti ilgalaikius santykius su asmeniu, kuris žino, kad neserga LPI ir neturi kitų lytinių partnerių;
- vengti atsitiktinių lytinių santykių, lytinių partnerių kaitos;
- nuolat ir tinkamai bet kokių lytinių santykių (vaginalinių, oraliųjų, analinių) metu naudoti prezervatyvus;
- nevartoti intraveninių narkotikų, nesidalinti švirkštais ir adatomis.

SVARBU:

1. Asmuo, užsikrėtęs LPI, gali užkrėsti kitus, netgi neturėdamas jokių ligos požymių. Todėl visiems lytiškai aktyviems žmonėms, pvz., pakeitus lytinį partnerį, po atsitiktinių lytinių santykių, net ir nesant LPI simptomų, rekomenduojama kreiptis į gydytojus.
2. LPI gydymas sėkmingas būna tada, kai kartu gydomas ir partneris. Svarbu, gydymo kursą pabaigti, nors ligos simptomai gali išnykti ir anksčiau. Pabaigus gydymą, rekomenduojama atvykti pasitikrinti pas gydytoją.
3. Žmogus, vieną kartą persirgęs sifiliu, gonoreja, chlamidioze ar kita LPI, neįgauna imuniteto ir gali užsikrėsti vėl.
4. Dauguma LPI (sifilis, gonoreja, chlamidiozė) yra išgydomos. Virusų sukeliama ŽIV infekcija yra lėtinė ir neišgydoma, tačiau ligos eigą galima kontroliuoti vaistais. **Taigi, labai svarbu, kad visos LPI būtų laiku diagnozuojamos ir kuo skubiau gydomos.**
5. Dauguma LPI (sifilis, gonoreja, chlamidiozė) yra išgydomos. Virusų sukeliama ŽIV infekcija yra lėtinė ir neišgydoma, tačiau ligos eigą galima kontroliuoti vaistais. **Taigi, labai svarbu, kad visos LPI būtų laiku diagnozuojamos ir kuo skubiau gydomos.**